

Vårt Luftvärn

Luftvärnets Befälsutbildningsförbunds tidskrift

Nr 1 • Årgång 71 • 2011

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Box 278 03, 115 93 STOCKHOLM
Lidingövägen 28, vaktten K1 anvisar.
Tfn 08-664 71 89

E-post: lv@forsvarsutbildarna.se

Internet: www.forsvarsutbildarna.se/lv

Kanslichef

Georg Ekeström
Grindvägen 22 B
761 62 NORRTÄLJE
Tfn bostaden 0176-164 07

Lvbyn kursgård

Ytterskär, 760 40 VÄDDÖ
Tfn 0176-542 19, Fax 0176-545 92
E-post: vaddo@forsvarsutbildarna.se
Internet: www.forsvarsutbildarna.se/vaddo

Intendent

Ann-Katrin Johansson
Mobil 0708-990 632

Vårt Luftvärn

PRV utgivningsbevis nr 1678

E-post: lv@forsvarsutbildarna.se
Ansvarig utgivare Jan Hammarberg
Tfn bostaden 08-257 646

Redaktör

Björn Kagger

Medlemskap

Avgift 40 kr per år, ständigt medlemskap 500 kr.
Betalas till plusgiro 5 98 88-8.
Avgift för medlemmar i Stockholms Luftvärns-
förenings Skytteklubb och Roslagens Hemvärns-
förening betalas av respektive förening.

Innehåll nr 1 år 2011

Mer av samordning och tydliga mål.....	s 3
ULv våraktiviteter 2011.....	s 4
Studiebesök vid Käppalaverket.....	s 5
Rysk luftlandsättning övas igen....	s 6
Förbundsstämma 2011.....	s 9
Vart tog vår försvarsindustri vägen.....	s 10
85-årsjubileum firas på Väddö.....	s 14
Ny rysk ubåtsrobot BULAVA.....	s 15
Nationaldagsfirande i Stockholm	s 17
Om medlemsavgifter.....	s 18
Vår kursgård Lvbyn.....	s 19
Aktiviteter våren 2011.....	s 20

Omslaget:

Fällning av stridsfordon från flygplan IL 76 utanför Pskov, våren 2010.

Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje

MILJÖMÄRKET Trycksak lic nr 341 290

Mer av samordning och tydliga mål

Jan Hammarberg – förbundsordförande

Får ungdomsverksamhet ökad betydelse för Försvarsmaktens framtida rekrytering?

Nu har åter ett år nyligen gått till ända och sådant länder ibland till eftertanke. En del har kallat den tid vi är inne i för mellanåren, dvs. någon slags stridspaus. Har då världen blivit säkrare? I så fall kan vi ju använda våra resurser på säkerhetspolitikens område till annat än försvarsmaktsresurser.

Den slutsatsen har ju regering och riksdag uppenbarligen dragit eftersom invasionsförsvaret lagts ned. På motsvarande sätt har även det civila samhällets beredskap förändrats. Hot och risker har debatterats och de resultat man kommit fram till har ibland gett vissa beredskapseffekter – bland annat beredskap i regeringskansliet.

Globaliseringen har förändrat och försvårat den s.k. omvärldsanalysen, som ju är tänkt att vara en slags grundpelare för vår försvarsmakts styrka och storlek. Exempel på detta är pågående engagemang, men också Georgien-kriget. Stormakterna har militära resurser att kunna sättas in överallt på vårt jordklot.

Försvarspolitikerna går bland annat ut på att försvara riket, men också att delta tillsammans med andra i FN, OSSE och på EU-mandat. Numera ingår vi ju också i styrkor under NATO-ledning. Detta för också tankarna till de svenska soldater, befäl

och civilanställda som förlorat livet eller skadats svårt i internationella missioner. Vi tänker på dem och deras anhöriga.

Vårt värnplikssystem har ersatts med annan personalförsörjning. De rekryterade av många slag får efter ansökan och antagning göra en grundutbildning med därefter exempelvis fortsatt officers-, befäls- eller specialistinriktad utbildning. Ett resultat av ominriktningen innebär att många tidigare förband och regementen har lagts ned. Resurser har kunnat frigöras för att möta de nya utbildningskraven.

När det gäller oss i frivilligförsvarets olika organisationer krävs mer av samordning och tydliga mål för att vi skall kunna vara med och göra en insats för totalförsvaret. Från Försvarsmakten ligger man lågt och hoppas att vi finns där när vi behövs. För att kunna verka måste vi kunna övervintra med våra resurser.

Forts. nästa sida

För Luftvärnsförbundets del innebär det engagemang för Försvarsutbildarna och luftvärnet. Vår försvarsupplysning måste fortsätta såväl internt som externt, också genom samverkan med andra förbund och föreningar. Vi måste också följa våra krav på

att stödja och verka för luftvärnet nationellt och internationellt. Kraven måste också finnas på luftvärn och luftförsvar i Stockholmsregionen. Med dessa tankar ber jag att få tillönska ett fortsatt gott år, 2011.

ULv våraktiviteter 2011

- 19 januari: kvällslektion för alla i Norrtälje.
- 28 – 30 januari: helgövning för alla på Vaddö.
- 9 februari: kvällslektion för de äldre (Fk–Lk2) i Norrtälje.
- 18 – 20 februari: helgövning för alla på Vaddö.
- Vinterlovet: centrala ungdomskurser i fjällen för de äldre (Fk–Lk2).
- 16 mars: kvällslektion för de äldre (Fk–Lk2) i Norrtälje.
- 25 – 27 mars: helgövning för alla på Vaddö.
- 13 april: kvällslektion för de äldre (Fk–Lk2) i Norrtälje.
- 15 – 17 april: helgövning för alla på Vaddö.
- 20 – 22 maj: helgövning för alla på Vaddö, förövning och föreläsning för anhöriga.
- 5 & 6 juni: förövning och fanvakt vid Nationaldagsfirandet i Stockholm

Kursorder med detaljinformation om ULv aktiviteter m.m. utsänds månadsvis som pappersutskrift i kuvert till medlemmarna.

Studiebesök vid samhällsviktig anläggning

torsdagen den 10 februari kl 18 – 21 vid Käppalaverket på Lidingö

Käppalaverket.

Luftvärnsförbundet arrangerar studiebesök vid Käppalaverket där avloppsvattnet från över 500 000 personer renas. Vi får veta mer om anläggningen och dess betydelse för Stockholms-området samt om några viktiga frågor.

Vilka konsekvenser får det för samhället och dess försvarsförmåga om anläggningar av detta slag upphör att fungera eller får nedsatt funktion, exempelvis efter sabotage eller väpnat angrepp? Hur ser man på säkerhetsfrågor och kan anläggningen skyddas, t.ex. mot angrepp från luften eller sabotage och vilka resurser åtgår för det?

Käppalaverket startade driften 1969 och drivs av Käppalaförbundet, som idag består av elva kommuner norr och öster om Stockholm. Det sex mil långa tunnelsystemet leder avloppsvattnet från kommunerna till Käppala på Lidingö.

Besöket inleds kl 1800 vid Käppalaverkets entré, Södra Kungsvägen nr 315, Lidingö. Resor genom egen försorg, t.ex. med SL och tunnelbanans röda linje till Ropsten. Byt där till Lidingöbanan och åk till station Gåshaga. En grind (med telefon) in till Käppalaverket ligger precis bakom stationsbyggnaden. Se tidtabeller på Internet: www.sl.se. För bilburna finns vägbeskrivning på: www.kappala.se/

Lv-förbundet bjuder på välkomstfika med en rejäl smörgås. Studiebesöket omfattar bl.a. en fotvandring inne i den stora anläggningen, varför normal kondition och rörlighet erfordras.

Käppalaverket är skyddsobjekt och föranmälan krävs. Skriftlig anmälan, helst via e-post, senast den 31 januari till Lv-förbundets kansli. Ange namn, personnummer och organisationstillhörighet samt om du önskar förtäring eller ej. Antalet platser är begränsat, först till kvarn gäller! Medför legitimation.

Ryska luftlandsättningsförband övar igen

Överstelöjtnant Jan Forsberg

Fällning av stridsfordon BMD från flygplan IL 76.

Under förra året genomförde Ryssland två stora övningar med luftlandsättningsförband. Inte sedan Sovjetunionens sönderfall har så stora förband luftlandsatts med fallskärm som under övningarna i mars och i augusti 2010.

Fallskärmsjägarna i luftlandsättningsgrupperna har alltid räknats som elitsoldater i såväl Sovjetunionen som Ryssland. De ryska luftlandsättningsgrupperna är ett eget vapenslag sedan de bildades i Sovjetunionen på 1930-talet. Tidigt insåg man i dåvarande Sovjetunionen värdet av luftburna operationer i samverkan med pansrade spjutspetsar på marken. Under efterkrigstiden har man haft mellan 7 och 9 divisioner om ca 7 000 man insatsberedda i olika beredskapsnivåer. Sedan 1990 har antalet förband mer än halverats. För närvarande bedöms Ryssland förfoga över drygt tre divisioner för luftlandsättning. Följande divisioner finns för närvarande:

- 7. Gardesluftlandsättningsdivisionen i Novorossiysk

- 76. Gardesluftlandsättningsdivisionen i Pskov
- 98. Gardesluftlandsättningsdivisionen i Ivanovo.

Delar av 76. Gardesluftlandsättningsdivisionen sattes in i Georgienkriget 2008. Divisionen anses vara det mest prioriterade luftlandsättningsförbandet i Ryssland. Därutöver finns en brigad samt en stridskola. Samtliga av dessa förband står under befäl av chefen för VDV (Luftlandsättningsgrupperna) generalöjtnant Wladimir Shamanov.

Stor övning vid Pskov

Den 25 mars 2010 genomfördes en stor luftlandsättningsövning utanför Pskov

(Pleskau) 5 mil öster om den rysk-estniska gränsen. Under ledning av 76. Gardes-luftlandsättningsdivisionen i Pskov fälldes närmare 800 man med fallskärm från Il-76 transportflygplan. Denna styrka motsvarar två fallskärmsjägerbataljoner. Samtidigt fälldes 14 stridsfordon i fallskärm i samma övning. Enligt uppgift är det första gången på fem år som detta sker. Bland annat satt personal i BMD-2 stridsfordonen under själva fällningen.

Skärmarna dras ut.

De mindre skärmarna har dragit ut de större. BMD-vagnen med besättning är på väg ner. Luftkuddar under vagnen dämpar vid landningen.

Detta möjliggjordes med de särskilda kosmonautstolar som finns speciellt för denna typ av luftlandsättning. Tiden för återsamling av förbandet kortas avsevärt ner med denna typ av fällning. Efter en nattlig marsch avslutades övningen därefter med en stridskjutning med skarp ammunition. Även en skarp luftvärns-skjutning ingick, varvid även luftvärnsrobot sköts mot luftmål.

I slutet av augusti genomförde 98. Gardes-luftlandsättningsdivisionen i Ivanovo en

ännu större övning med fällning av såväl personal som materiel. Enligt rysk press var det den största luftlandsättningsövningen sedan Sovjetunionens sönderfall. Inte mindre än 1 300 soldater och 32 stridsfordon luftlandsattes inledningsvis.

4 000 man och 300 fordon

Totalt i övningen deltog ca 4 000 man och 300 fordon. Ett av övningsmomenten var övergång av vattendrag, i det här fallet floden Volga som på platsen är 1 km bred. Eftersom huvuddelen av bandfordonen vid luftlandsättningsdivisionerna är baserade på BMD fungerade detta bra. BMD-fordonen är amfibiska och försedda med vattenstråle-drift, vilket gör fordonen till goda simmare.

Generallöjtnant Wladimir Shamanov.

Bland fordonen fanns pansarskyttevagn BMD-2, understödsvagn 2S9 Nona-S, eldledningsvagn 1V119 Reostat och pansarvärnskanonvagn 2S25 Sprut. Dessutom fälldes för första gången BMD-4M. Denna är den version av BMD-4 som tillverkas vid Kurganmashzavod på andra sidan om Uralbergen. Tidigare versioner av BMD har tillverkats vid VTZ i Volgograd. Den nya versionen BMD-4M skiljer sig främst genom att man har satt i en BMP-3-motor med tillhörande

Stridsfordon BMD 4.

Pansarvärnskanonvagn 2S25 Sprut.

kraftöverföring. Syftet är att rationalisera tillverkningen av pansarskyttefordon. BMD-4M har hittills endast tillverkats i två exemplar.

98. Gardesluftlandsättningsdivisionen i Ivanovo bildades efter Sovjetunionens sönderfall och 1998 tillfördes delar av 106. Gardesluftlandsättningsdivisionen från Tula. Delar av den 98. Gardesluftlandsättningsdivisionen i Ivanovo sattes även in 2008 i Georgienkriget.

Övningarna visar att Ryssland är kapabelt att genomföra luftlandsättningar med stor precision under fältmässiga förhållanden och att man behärskar teknik och materiel för en framgångsrik operation.

VDV:s vapen.

Förbundsstämma hos Militärsällskapet i Stockholm

torsdagen den 24 mars kl 18

Foton: Militärsällskapet.

Härmed kallas samtliga medlemmar till Luftvärnsförbundets ordinarie förbundsstämma med försvarsinformation i Militärsällskapets lokaler på Valhallavägen 104 i Stockholm.

Adressen ligger ca 50 m sydöst om korsningen Valhallavägen – Lidingövägen/Sturegatan. Resor genom egen försorg. Närmaste tunnelbanestation är ”Stadion”. Information om Militärsällskapet finns på Internet: www.militarsallskapet.se

Program

- 1745 Inpassering, samling och registrering.
- 1800 Förbundsstämma, därefter kort rast.
- 1845 Försvarsinformation.
- 1915 Konstituerande styrelsesammanträde.
- 1930 Gemensam middag.

Föredragningslista enligt stadgarna § 18. Stämmohandlingar utdelas på plats. De kan också beställas från förbundskansliet efter stämman. Våra stadgar finns att hämta på Internet: www.forsvarsutbildarna.se/lv.

**Gör din anmälan till förbundskansliet senast måndagen 21 mars.
Ange om du önskar förplägnad eller ej.**

Välkommen!

Vart tog vår stolta försvarsindustri vägen?

Rolf Lindelöf

Allt ifrån Sveriges stormaktstid har vi i princip varit självförsörjande beträffande kanoner och andra försvarsvapen. Finspångs Bruk var en gång en av Europas största kanontillverkare. Från 1880-talet tog Bofors helt över all kanontillverkning med ett gjutet stål som var vida bättre än allt annat på marknaden.

Vår stolthet i sammanhanget är att Alfred Nobel, då han återvände till Sverige år 1894, ensam förvärvade hela Bofors-Gullspång. Hans beslut baserades på det faktum att företaget hade hög kompetensnivå för hans experiment med krut, kemikalier och metallurgi. Med sin kunskap, sina pengar och stora entusiasm fick han fart på kanontillverkningen.

En nationell stolthet – som har bidragit till fred

Redan på 1880-talet, således före Alfred Nobel, så fick Bofors stora beställningar från svenska Marinen, plus exportorder från Schweiz, Norge och Danmark. Därmed tog vår försvarsmaterielexport sin egentliga början.

Med kännedom om all tillverkning av försvarsvapen som sedan skett vid Bofors under hela 1900-talet, och som försett alla försvarsgrenarna med kvalificerade vapensystem och intelligent ammunition, så kan vi betrakta oss som en unik nation i världen med en sådan nationell självförsörjning. Inte bara det, utan vi har skapat stor respekt för våra produkter på alla exportmarknader för vår tekniska framsynhet och höga kvalitet.

Andra stora svenska försvarsindustrier ska inte förglömmas. Låt oss börja med SAAB. Sedan andra världskriget har vi tack vare detta högteknologiska företag varit självförsörjande beträffande stridsflygplan.

Vi har varit en av världens fem stora flygplantillverkare med egenutveckling och egenfinansiering av flygsystem. Fantastiskt. Nu senast JAS 39 Gripen, kanske världens modernaste operativa flygplanssystem idag.

JAS 39 Gripen. © SAAB AB. Foto: Frans Dely

Det har under flera år varit ett framgångsrikt samarbete i SAAB-Bofors Missile Corporation (SBMC), med bl.a. kust-/sjöroboten RBS 15 och RBS 17 Hellfire som resultat.

Lkvv 90. Foto: Peter Liander.

Andra större företag att nämna är Hägglunds, som under en mycket produktiv period i utvecklingsbolaget Hägglund-Bofors (HB) bl.a. utvecklade och levererade IKV 91, Stridsfordon 90 och 40 mm Lvkv. Hägglunds tidigare marknadssuccéer är PBV 302 och BV 206.

Inom sensorområdet med radar, kommunikation, eldledning m.m. har Ericsson Microwave varit mycket framgångsrikt, med system för alla försvarsgrenar.

På den marina sidan har vi utvecklat och levererat yt- och undervattensfartyg från Karlskronavarvet och Kockums. All beväpning, ammunition och torpeder för såväl båtarna som för hela Kustartilleriet kommer från Bofors.

Våra markstridskrafter har i ett sekel försetts med egna haubitsar, lv-kanoner och andra pjäser, plus lv- och pv-robotar, ammunition, eldhandvapen – ja, listan kan som alla vet göras otroligt lång.

Var och en får med denna starkt förenklade sammanställning en föreställning om vilken avgörande roll vår egen försvarsindustri har spelat under mycket lång tid. Det har också blivit en sorts självklarhet att vi själva kunnat ställa specifika krav på våra system, helt anpassat till vår defensiva strategiska försvarsdoktrin, och till våra specifika terräng- och klimatförhållanden. Att tro att man kan köpa internationellt ”från hyllan” som väl passar våra förhållanden, och till lägre kostnad, ska betraktas som en utopi. Den avgörande anledningen att ha en egen försvarsindustri, är att den utgör en vital del av vår försvars- och säkerhetspolitik. Självklart så!

Beträffande bidrag till fred – ett klipp ur *Neue Züricher Zeitung* 25 maj 1943:

”AB Bofors, vars produktion väsentligen bidragit till att Sverige hittills har förskonats från kriget”.

Var är vi – vart är vi på väg?

Nästan fram till 1990-talet har vår framgångsrika och högteknologiska försvarsindustri kunnat försörja sig på svenska beställningar. Endast 10 – 15 % har varit export. Det har också varit bra för våra skatteintäkter. Idag kan vi inte förlita oss på nya svenska beställningar. Försvarsindustrin kan enbart sälja på export, och då av de system som redan finns i produktportföljen. En nyutveckling av vapensystem måste nu baseras på multinationella samgåenden, och där ingen part får hoppa av under resans gång.

Bortsett från SAAB Systems så är vår gamla ärevärdiga försvarsindustri i utländsk ägo. Som många andra av våra gamla stolta, svenska flaggskepp. Dräneringen av unika kompetenser är dramatisk. Sannolikt finns i svenska folkdjupet inte insikt om vad som plötsligt har hänt, och konsekvenserna av detta. Under många år har vi dessutom kunnat njuta av spin-off-effekter från försvarsindustrin. Ett drastiskt exempel är Brånemark-metoden för titan-tandimplantat – en världssuccé – en spin-off-effekt från Bofors tändrörstillverkning. Många för det civila samhället viktiga svenska innovationer kan radas upp, men nu är det slut. Endast utländskt inflytande återstår.

När det gäller *Rädda Vårt Nationella Försvar*, så finns ännu vissa begränsade möjligheter. Men när det gäller *Rädda Vår Svenska Försvarsindustri* – så är det tyvärr för sent! Detta dramatiska faktum är nog inte svenska folket

riktigt medvetet om. Händelseutvecklingen de senaste 10 åren har orsakat obotliga begränsningar av vår försvarsindustri.

Våra tre plattformar

Den svenska försvars- och säkerhetspolitiken kan sägas vila på tre vitala plattformar:

- ett nationellt försvar
- en nationell försvarsvilja
- en nationell försvarsindustri.

Av dessa tre plattformar finns en stark indikation på att det finns en grundmurad försvarsvilja – ännu så länge. Men när värnpliksprincipen – allas plikt att försvara sig och landet – tas bort, då rasar successivt den naturliga försvarsviljan. Samtidigt har regementen m.m. med gamla lokala förankringar tagits bort.

Plus att vi i stor omfattning skrotar väl anpassade och effektiva försvarssystem. Ja, då får vi – och det är *nu* det – ställa in oss på att någon utomstående makt intresserar sig för Sveriges försvar och oberoende. Har folkdjupet insett detta ännu? Eller ännu värre – när ska våra folkvalda politiker inse detta?

Exportförutsättningar

Vi har haft en väl anpassad och balanserad export från vår inhemska försvarsindustri under 1970 och -80-talen. Det har funnits, och finns, strikta exportregler att följa. Som framgår kortfattat nedan, så kan man säga att trots dessa regler så har vi haft god export som inneburit att många kvalificerade utvecklingsingenjörer och människor i produktionen varit sysselsatta. Plus en väsentlig faktor - vi har dragit in många sköna miljarder till landet som inneburit stora skatteintäkter.

Ett viktigt kontrollorgan i exportprocessen är ISP (Inspektionen för Strategiska Produkter). ISP är en egen myndighet, som lyder under Utrikesdepartementet och Handelsministern. En säkerhetspolitiskt motiverad exportkontroll av huvudsakligen försvarsmateriel. Myndigheten stöds av ett parlamentariskt sammansatt Exportråd. ISP tillkom 1996 företrätt av den mer kända KMI (Krigs-Materiel-Inspektionen).

ISP är numera anpassad till det internationella synsättet på export av militära och civilmilitära produkter, plus kemiska produkter. All form av export av produkter, av kunskap, ja till och med marknadsföring ska i förväg ansökas och godkännas av ISP.

ISP kräver dessutom slutanvändarintyg av mottagarlandet. Därmed förstår alla att försvarsmaterielexport är en "Government-to-Government"-verksamhet. Allt ansvar för produkten upphör för leverantören då leveransen är gjord. Då exempelvis granatgeväret Carl-Gustaf uppenbarar sig i Burma, så kan absolut inte Bofors (tidigare FFV) ha något som helst ansvar för hur det hamnat där. Det lustiga i sammanhanget, som kanske få inser, är att den svenska lagstiftningen för försvarsmateriel är baserad på en förbudslagstiftning. Varje ISP:s medgivande till export är således ett *undantag* från grundinnebörden av lagstiftningen. Men när vi framöver ska förlita oss på vapenupphandling från andra länder, vart tog då moralen vägen?

Fler hinder

Har man i en försvarsprodukt en enhet, underenhet eller komponent som är amerikansk, så hindrar amerikansk lagstiftning att man får exportera en sådan produkt utan särskilt tillstånd.

En ansökan ska gå via ett amerikanskt departement, som sedan remitterar det till Pentagon för godkännande. Där skall hela 27 enheter granska, stämpla och godkänna eller underkänna ärendet. Byråkrati in absurdum... Med den amerikanska kontrollmodellen så kan USA faktiskt hindra konkurrerande system att nå marknaden.

Ett annat hinder som fanns för våra exportansträngningar var att tidigare regeringar fram till 1990-talet förbjöd våra utlandsbaserade ambassadörer att tala om eller på något sätt stötta svensk försvarsindustri i det land hon eller han var placerad. Detta kändes för vissa ambassadörer mycket besvärande. I "sitt land" kände de inte skillnaden att stödja svenska företag i det ena eller andra avseendet. Kundlandet förstod definitivt aldrig skillnaden.

Korvetten HMS Härnösand, Visbyklassen, sätter full fart. Foto: Guy Toremans.

När man tittar på alla dessa faktorer, som kan ses som "hinder" för export, så får man beundra att vi trots allt varit så framgångsrika på exportmarknaden under så många år. Våra flygsystem, fartyg och markstridsvapen väcker fortfarande stor respekt ute i världen. Mycket av vårt rykte

och respekt grundades under och efter andra världskriget, då begreppet "Boforskanonen" (40 mm lvakan m/36) fick ett fast grepp i människors medvetande för lång tid framöver. Mycket tack vare Churchills uttalande om just "Boforskanonens" avgörande betydelse i sitt berömda tacktal efter krigets slut.

Finns det en framtid för svensk försvarsindustri?

Vi kan tyvärr konstatera att vår nationella självförsörjning är borta då vår forna storkund Sveriges försvarsmakt har försvunnit.

Låt oss ta ett aktuellt exempel hur vi dessutom kan missgynna oss själva. Den nya pansarterrängvagnen SEP har bland annat BAE Systems Hägglunds utvecklat baserat på FMV:s specifikation. (Vi skattebetalare har pytsat in 1 miljard i utvecklingskostnader!) FMV väljer den finska Patria AMV. En order på 2,7 miljarder. Hur kan en svensk myndighet agera så?

Vi får dock aldrig glömma vad svensk försvarsindustri under mer än 120 år har betytt för Sveriges oberoende, och för den omvärldsrespekt som funnits för vår folkvilja och vår högteknologi. I den svenska försvarsindustrins internationalisering, så får vi hoppas att den försvarsmateriellproduktion som ändå kan komma att ske, blir med Sverige som bas. Den kvarvarande försvarsindustrin kan således fortfarande vara förknippat med nationella intressen.

Men bästa läsare – långt före denna situation, vart tog debatten om vår viktiga försvarsindustri vägen?

Luftvärnsförbundet firar 85-årsjubileum

lördagen den 21 maj i Lvbyn

Under 2011 är det 85 år sedan Luftvärnsförbundets föregångare Stockholms luftvärnsförening bildades. Det firar vi i vår kursgård Lvbyn på Väddö lördagen den 21 maj med en jubileumsmiddag och underhållning, enligt nedanstående preliminära program.

Lördag 21 maj

1700 Incheckning för gäster öppnar. Möjlighet till bastu och ombyte.

1900 Jubileumsmiddag, kavaj.

2100 Underhållning. Baren öppen.

2400 Baren stänger.

Söndag 22 maj

0800 Frukost, utcheckning för övernattande deltagare.

Under söndagen kl 10-13 genomförs ungdomsavdelningens (ULv) förevisning för anhöriga. Denna ingår inte i jubileet, men är öppen för dess deltagare.

Starkt subventionerad avgift är för **middagen 300 kr för medlem**. Här ingår välkomstdrink, förrätt, lättöl/bordsvatten, varmrätt, vin, dessert, kaffe samt underhållning. Ytterligare drycker kan köpas i baren till humana priser. För den som önskar **logi** i dubbelrum med frukost tillkommer **330 kr/person**. Medföljande maka/make (motsv.) är välkommen att delta för samma priser per person. Antalet deltagare är dock av utrymmesskäl begränsat till max 60 personer – först till kvarn...

Resor genom egen försorg. Närmaste busshållplats är *Rangarnö* vid avfarten mot Väddö skjutfält och ca 2500 m promenad till Lvbyn. Se SL tidtabeller på Internet: www.sl.se

Anmälan sker till förbundskansliet, helst med e-post till lv@forsvarsutbildarna.se, och genom inbetalning av avgifter enligt ovan till [plusgiro 59888-8](https://www.plusgiro.se) senast den 30 april. Välkommen!

UFO:s och ny rysk ballistisk ubåtsrobot ”BULAVA”

Michael Reberg – vice förbundsordförande

Misslyckat ryskt robotskott, sett från Nordnorge hösten 2009.

Ett antal tämligen förvirrade UFO-rapporter på Nordkalotten under de senaste åren har kunnat härledas till provskjutningar med den nya ryska ballistiska ubåtsroboten ”BULAVA”. Exempelvis under senhösten 2009 gav en instabil rysk robot upphov till ett spektakulärt spiralfORMAT ljusfenomen på morgonhimlen över Nordnorge.

Att raketer ibland kan få en felfunktion och ”skruva” sig iväg i banan, torde ju annars vara ett tämligen välkänt fenomen. Exempelvis för alla som i ”stridens hetta” har avfyrat en simpel närlysraket utan att hålla den i ett tillräckligt fast grepp...

Den 29 oktober 2010 genomfördes dock ett lyckat robotskott från en rysk ubåt i Vita havet mot målområdet Kura utanför Kamtjatka. D.v.s. tvärs över norra Asien... Försöket rörde sig om en betydligt mer avancerad och farlig tingest än våra tämligen

harmlösa närlysraketer. Den ballistiska roboten ”BULAVA” (”Muskotblomma”, i NATO: SS-NX-32 ”GRAU”) utvecklas nu för att bli en av huvudkomponenterna i den ryska, nukleära andraslagsförmågan tillsammans med den nya ubåtsklassen ”BOREI”. Dessa strategiska atomubåtar byggs vid varvet i Severodvinsk inom Arkhangelsk Oblast, och är en vidareutveckling av de klassiska ryska ballistiska robotubåtarna från det kalla kriget; ”AKULA” (NATO: ”Typhoon”). Dess kärnreaktors närmast obegränsade

Rysk atomdriven ballistisk robotubåt; "Akula/Typhoon"

energikälla gör att ubåten kan röra sig i världshaven under mycket lång tid. T.o.m. kan syre till personalen skapas ur havsvattnet – så att i princip endast förrådet av livsmedel och besättningens uthållighet blir gränssättande faktorer.

Den ballistiska roboten "BULAVA" innebär också flera nya och stora utmaningar för luftförsvaret. Självfallet är roboten utrustad med "MIRV" (Multiple Independently targetable Reentry Vehicles). D.v.s. flera (6 – 10) kärnladdade substridsdelar, som frigörs före robotens återinträde i atmosfären och sedan tillsammans med skenmål (s.k. "metallballonger") dyker mot tilldelade mål i nedslagsområdet. Detta är ju inte något nytt, men värre är att "BULAVA" också utvecklas för att kunna avfyra i en låg bana, och dessutom från en ubåt under *gång!*

MIRV nedslag i målområdet vid ett amerikanskt försök med brb "MX Peacekeeper"

Traditionellt har ju ballistiska robotskott krävt att ubåten ligger stilla vid en väl inmätt och fast position, som t.ex. de amerikanska robotubåtarnas baser i Skagerak under 1950- och 60-talen. Det gör dem därmed gripbara för bekämpning om grupperingsplatsen röjs, om inte förr så i varje fall senast vid det första robotskottet.

Avfyring av ballistisk robot från en ubåt.

Den låga robotbanan försvårar också för luftförsvaret eftersom den gör att roboten blir svårare att upptäcka, fänga och följa än i en traditionell hög ballistisk bana med relativt lång gångtid utanför atmosfären. Å andra sidan minskar naturligtvis den höga friktionen mot atmosfären i den låga banan i någon mån också robotens räckvidd. För "BULAVA" beräknas den ändå till upp mot 800 landmil.

Det är naturligtvis helt orealistiskt att svenskt luftvärn med befintliga materiel-

system och uppgifter, samt nuvarande inriktning av förvaret till internationellt bistånd, kan åläggas att bekämpa mål av typen "BULAVA". Men all erfarenhet säger ju dock att det som idag är "supermaktsvapen" med extrema prestanda, i morgon lätt sprider sig och blir "var mans

egendom" - även för mindre aktörer. På motsvarande sätt som t ex Nordkorea, Iran och t.o.m. Hizbollah i dag disponerar markbaserade ballistiska robotar.

Sverige förtjänar och behöver ett starkt och modernt luftvärn!

Nationaldagsfirande i Stockholm

måndagen den 6 juni

Luftvärnsförbundet medverkar med en fanvakt i festtåget från Kungsträdgården kl 1730 till det tv-sända nationaldagsfirandet på Skansen. Luftvärnsförbundet har ansökt om att här få en ny förbundsflagga överlämnad av HM Konungen med anledning av förbundets 85-årsjubileum.

Välkommen - ingen föransökan behövs!

Medlemsavgifter

Avgift

Medlemsavgiften är för ständigt medlemskap 500 kr och för ett kalenderår 40 kr. Medlemsavgiften betalar du in till plusgirokonto 59 888-8, vid början av året, utan att ha fått inbetalningsavi.

Avgiftsbefriade

Är du aktiv medlem i Luftvärnsförbundets ungdomsavdelning (ULv) så är du befriad från medlemsavgift. Hedersmedlemmar betalar inte medlemsavgift.

Skytteklubben och Hemvärnsföreningen

Medlemsavgift till Luftvärnsförbundet för medlemmar i Stockholms Luftvärnsförenings Skytteklubb och Roslagens Hemvärnsförening betalas av repektive förening.

Lv 3 kamratförening

Kamratföreningens medlemmar är individuellt anslutna till Luftvärnsförbundet och skall betala medlemsavgift direkt till förbundet.

Uteslutning

Medlem som inte betalat medlemsavgift under ett år anses med automatik ha lämnat förbundet, om medlem inte fyllt 70 år och varit medlem i minst 25 år.

PlusGiro		INBETALNING/GIRERING A		Kod 1
Meddelande till betalningsmottagaren		Till PlusGirokonto		
<i>Avgift för Georg Ekeström</i>		59 888-8		
<i>Persnr: 441012-5035</i>		Betalningsmottagare (endast namn)		
<i>Ifn hem: 0176-164 07</i>		Luftvärnets Befälsutbildningsförbund		
<i>Mobil: 0706-335 569</i>		Avsändare (namn och postadress)		
<i>E-post: georg.ekestrom@telia.com</i>		<i>Georg Ekeström</i>		
Meddelande kan ej lämnas på baksidan		<i>Grindvägen 22 B</i>		
		<i>761 62 Norrtälje</i>		
		Svenska kronor		öre
Från PlusGiro/personkonto (vid girering)		4 0 0 0		
#	#			# 04 #

BI 2021_04_S (mar 05) 01360_05_03_SGS

Konferenser, utbildningar, middagar, fester och bröllop i Lvbyn

Kursgården Lvbyn

öppen från 15 april till 15 oktober

Information och priser finns hos
Lvbyn på internet:

www.forsvarsutbildarna.se/vaddo

Ann-Katrin Johansson

bokar och svarar på frågor.

Telefon: 0176-542 19, Fax 0176-545 92

E-post: vaddo@forsvarsutbildarna.se

Postadress: **Lvbyn**, Ytterskär, 760 40 VÄDDÖ

Ägare: **Luftvärnets Befälsutbildningsförbund**

Ät middagen i vår vackra matsal.

Vår nya stora altan mot havet i anslutning till matsalen.

Välj att bo i stuga eller rum.

Min personal och jag satsar på att ta hand om er på allra bästa sätt för att ni skall trivas. Vi hjälper till att ordna t ex.

**Tipspromenader,
bastu med bad i havet,
grillningar, minigolf och
båtrundturer på
Ålands hav.**

Ann-Katrin Johansson, föreståndare

Mobiltelefon: 0708-990 632

**Landgångar och lagad mat för avhämtning till
bufféer, grillaftnar och middagar.**

Njut av naturupplevelser vid det mäktiga Ålands hav

Vårt Luftvärn elektroniskt

Luftvärnsförbundet har beslutat att på försök utöka utgivningen av "Vårt Luftvärn" med två binummer per år, som utsänds elektroniskt under kvartal 2 respektive 4. De omfattar främst inbjudan till våra aktiviteter. Binumren har en lägre ambitionsnivå än huvudnumren, som utges i kvartal 1 och 3. Redaktör för huvudnumren är Björn Kagger och för binumren Michael Reberg.

För att få dig tillsänt de elektroniska numren måste du anmäla din e-postadress till förbundskansliet via: lv@forsvarsutbildarna.se

Aktiviteter våren 2011

Luftvärnsförbundet

Försvarsinfo om Käppalaverket

I Lidingö för alla medlemmar

Torsdag 10 februari kl 18 – 21

Mer info på sidan 5

Förbundsstämma 2011

I Stockholm på Militärsällskapet

Torsdag 24 mars kl 18

Mer info på sidan 9

Lv-förbundets 85-årsjubileum

I Lvbyn på Vaddö

Lördag 21 maj

Mer info på sidan 14

Nationaldagsfirande, fanvakt

I Stockholm, Kungsträdgården–Skansen

Måndag 6 juni kl 1730

Mer info på sidan 17

Lv 3

Kamratföreningens årsmöte

På OffenCiven

Lördag 19 februari

Mer info på www.lv3.se

*Ja, ditt deltagande behövs!
Kom och trivs på våra aktiviteter.
Hjärtligt välkomna!*

Senaste nytt, se våra hemsidor!